

GAZETA KRAKOWSKA

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

PLISSN0208-7693
NR INDEKSU 35015

Kraków • Nowy Sącz • Tarnów ■ Wtorek, 1986—05—27 ■ Nr 123 (11614) ■ Rok XXXVIII ■ Cena 8 zł ■ Wyd. 1, 2,

Obradowały Przedzjazdowe Wojewódzkie Konferencje PZPR

KRAKÓW: Godny wkład w dorobek całej partii, w sformułowanie programu na miarę potrzeb narodu i przyszłych losów Polski

Wśród uczestników konferencji — członkowie Biura Politycznego: sekretarz KC PZPR MARIAN WOŹNIAK i HIERONIM KUBIAK

Wczoraj w hali GTS „Wisła” obradowała Krakowska Konferencja Przedzjazdowa PZPR. Brało w niej udział 325 delegatów, wybranych podczas konferencji partyjnych we wszystkich środowiskach województwa krakowskiego.

Konferencja podsumowała i oceniła dyskusję nad Projektem Programu i Tezami zjazdowymi, toczoną podczas zebrań partyjnych, spotkań środowiskowych, konferencji teoretycznych oraz dziesiątków rozmów i konsultacji, wymiany myśli, polemiki.

W obradach wzięli udział m. in. członkowie Biura Politycznego: sekretarz KC PZPR MARIAN WOŹNIAK i HIERONIM KUBIAK, niezwykle serdecznie witany prof. HENRYK JABŁOŃSKI, a także przewodniczący Centralnej Komisji Rewizyjnej PZPR KAZIMIERZ MORAWSKI, prezes Najwyższej Izby Kontroli gen. TADEUSZ HUPAŁOWSKI, kierownik Wydziału Ideologicznego KC WŁADYSŁAW LORANC, przewodniczący OPZZ ALFRED MIODOWICZ, sekretarz generalny PRON JERZY JASKIERNIA oraz przedstawiciele krakowskich władz, stronnictw politycznych, PRON, organizacji społecznych i młodzieżowych, zasłużeni działacze ruchu robotniczego i zaproszeni goście.

Konferencję otworzył I sekretarz KK PZPR JÓZEF GAJEWICZ, który też w imieniu Egzekutywy wygłosił referat programowy.

W czasie wielogodzinnych obrad, w których wzięli udział przedstawiciele wszystkich środowisk, głos zabrali członkowie Biura Politycznego, sekretarz KC Marian Woźniak.

Konferencja wybrała 42 delegatów na X Zjazd. Łącznie więc z ośmioma wybranymi przez wielkie zakładowe organizacje partyjne, województwo krakowskie reprezentowane będzie na X Zjeździe PZPR przez 50 delegatów.

Kraków na mapie Polski znaczy wiele, o wiele więcej niż każde inne miasto. O ogólnopolskim znaczeniu Krakowa decyduje zarówno jego przeszłość jak i teraźniejszość. Skarbnica narodowej kultury, historycznych pomników i pamiątek, miasto drogie każdemu Polakowi stanowi dziś największy po stołecy ośrodek naukowy i kulturalny. Jest też obecnie nasze miasto dużym skupiskiem klasy robotniczej, ważnym ośrodkiem przemysłowym.

Przez długi okres nie mogliśmy się doczekać proporcjonalnego do znaczenia podwawelskiego grodu nakładów i dotacji ze strony władz centralnych. Miasto zdane wyłącznie na własne siły zaczęło podupadać. Dopiero ostatnie lata przyniosły zdecydowany zwrot. Energiczne działania krakowskiej organizacji partyjnej, władz Krakowa znalazły pełne zrozumienie i bardzo konkretne, materialne wsparcie.

Uruchomione zostały środki, moce produkcyjne na rozwiązanie najistotniejszych problemów miasta i jego mieszkańców. Woda, ciepło, komunikacja, rewolucyjna zabytłość — to efekty już przez nas dostrzegane i odczuwane. Rozpoczął się proces modernizacji przemysłu i jego przeprofilowania, trwała batalia o likwidację zagrożenia ekologicznego.

Skala potrzeb jest ogromna, narastała przecież latami, duże są oczekiwania społeczne, nie wszystkie zresztą mo-

żliwe do zaspokojenia w najbliższych latach. Pamiętać jednak też trzeba, że rozwiązanie wielu problemów można przyspieszyć wykorzystując w pełni możliwości własne, krakowskie.

W trakcie wczorajszej przedzjazdowej krakowskiej konferencji PZPR o tym właśnie dyskutowano. Zarówno w referacie JÓZEF GAJEWICZ, w głosach delegatów, w wystąpieniu MARIANA WOŹNIAKA podkreślano potencjał naukowy, kulturalny, ekonomiczny naszego grodu. Zresztą, to właśnie z inicjatywy krakowskiej instancji partyjnej podjęto szereg konkretnych kroków dla ściślejszego powiązania nauki z przemysłem, dla racjonalizacji i unowocześnienia naszej gospodarki. Chodzi teraz o to, by ten kierunek działań był konsekwentnie umiacyany, by stało się to czymś normalnym i oczywistym.

Wymagać to będzie także zmian w świadomości społecznej, w systemie wychowania i kształcenia kadry dla gospodarki narodowej, eliminowania z życia asekurancji, nierolniczości i przywracania wartości uczciwej, rzetelnej pracy.

Przedzjazdowa krakowska konferencja uświadomiła wszystkim, że tak jak obecnie Kraków stanowi „narodowi obowiązek”, tak samo Polska jest „obowiązkiem Krakowa”.

EDWARD WASIK

NOWY SĄCZ: Chcemy osiągnąć wiek XXI z realnych pozycji, nie szafujemy obietnicami bez pokrycia

W obradach uczestniczył zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR WŁODZIMIERZ MOKRZYSCZAK

26 maja br. — ta data wyznacza czas podsumowania trwającej kilka miesięcy ogólnopartyjnej dyskusji przedzjazdowej w województwie nowosądeckim. Szczególny impuls nadały jej podstawowe dwa dokumenty partyjne. Wielowątkową rozmowę o partii, przyszłości kraju, cenne przemyslenia, wszystkie wnioski zasługujące na dyskusję zebrano wnieśli w materiałach na wojewódzką konferencję przedzjazdową PZPR.

Nawojowa, Zespół Szkół Rolniczych, godz. 10. Na sali obrad 306 delegatów, spośród 315 obdarzonych mandatami przez 23-tysięczną wojewódzką organizację partyjną. Zaproszeni liczni goście, wśród nich: zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC WŁODZIMIERZ MOKRZYSCZAK, kierownik Biura CKR PZPR JÓZEF OLEKSI, przewodniczący Zarządu Krajowego ZMW LESZEK LEŚNIAK. Są też obecni: prezes WK ZSL STANISŁAW ŚMIERCIAK, sekretarz WK SD GRZEGORZ CENZARTOWICZ, przewodniczący: RW PRON JAN TUREK, WRN WŁADYSŁAW TRYBUS. Po przyjęciu porządku obrad, wybraniu komisji roboczych konferencji, referat Egzekutywy KW PZPR wygłosił I sekretarz JÓZEF BROŻEK.

W dyskusji wzięło udział 21 dyskutantów. Na zakończenie dyskusji zabrał głos Włodzimierz Mokrzyśczak.

Konferencja w głosowaniu tajnym wybrała 16 delegatów na X Zjazd PZPR. Wcześniej własnych delegatów wybrały organizacje partyjne ZNTK Nowy Sącz i „Glinika” Gorlice.

Wiele uwag, wniosków, refleksji. Konkretne i uogólnienia. Sprawy ważne dla poszczególnych środowisk, propozycje dotyczące politycznej i gospodarczej strategii w skali całego kraju. Wypowiedziane z żarliwością własną ludziami, którzy chcą coś zmienić, ulepszyć, choć zdają sobie sprawę z trudności, barier, rozlicznych uwarunkowań. Taka była i jest atmosfera dyskusji nad Projektem Programu i Tezami, której podsumowaniem na seceszbie województwa są konferencje przedzjazdowe.

Na wczorajszej nowosądeckiej Wojewódzkiej Konferencji Przedzjazdowej I sekretarz KW JÓZEF BROŻEK w swoim referacie inspirował obrady zwycięż, syntetycznie ukazał zarówno główne oceny i uwagi jakie padły wczoraj pod adresem Projektu Programu i Tez na X Zjazd jak też przejrzyście przedstawił te problemy ze sfery politycznej, gospodarczej i społecznej, które — zdaniem wojewódzkiej organizacji partyjnej — są najważniejsze, decydują o przyszłości i wymagają omówienia na X Zjeździe. Podkreślił też kilka problemów istotnych dla województwa jak chociażby trudna, a tak — przecież istotna — sprawa ochrony środowiska, a także kwestia umocnienia turystyczno-rekreacyjnej funkcji regionu. Jeden i drugi temat, z pozoru niby tak oczywisty, dla pełnego uwypuklenia zawartości i wagi zawartych w nim różnych dyalematów wymagałoby osobnych publikacji. Nie więc dziwnego, że wciąż jest drażniony przez różne wojewódzkie gremia, a jego pełne rozwiązanie musi być wsparte mocą

decyzji rządowych i funduszem z budżetu centralnego. Sądząc, że styl tego referatu miał też wpływ na wystąpienia większości dyskutantów — rzeczowe, ciekawe w przemysleniach, odwołujące się do konkretnych fragmentów Projektu Programu, wnioskujące raz po raz nowe, oryginalne propozycje.

Tu rodzi się refleksja. Projekt i Tezy dyskutowane były i są nadal w różnych środowiskach i na różnych szczeblach. Pochodzi się do nich mniej lub bardziej emocjonalnie, prawie zawsze krytycznie (krytycznie nie krytykancko) na ogół bardzo rzeczowo, a przecież zawierają tyle treści, że wciąż pobudzają wyobraźnię. Materiały, w które wyposażeni zostali delegaci na konferencję przedzjazdową zawierają już przecież obszernie podsumowania dyskusji i nad Projektem Programu i Tezami, stanowią wojewódzkiej organizacji w jednej i w drugiej sprawie, a atmosfera tej wielkiej partyjnej debaty o przyszłość naszego kraju, o przyszłość sięgającej w XXI wiek wciąż jest bardzo wysoka.

Delegaci nowosądeckiej organizacji partyjnej wybrani na wczorajszej konferencji pojadą na X Zjazd z pakietem, dobrze przemysłanych propozycji, skonsultowanych, skonkretyzowanych, mądrych — z takim wrażliwym wyjeżdżaniem wczoraj z pięknych, przestronnych pomieszczeń Zespołu Szkół Rolniczych w Nawojowej, z których gościnnie korzystała Wojewódzka Konferencja Przedzjazdowa.

WIESŁAW KOLARZ

KRÓTKO

(d) OBRADOWAŁ Zespół Komisji Zjazdowej do spraw opracowania sprawozdania z działalności KC PZPR i realizacji uchwał IX Nadzwyczajnego Zjazdu Partii. Zespół zaakceptował projekt sprawozdania.

Obradom przewodniczył zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Jan Głowczyk.

MICHAŁ Gorbaczow przyjął delegację parlamentu W. Brytanii z wicepremierem lordem Whitelawem na czele.

13-osobowa delegacja brytyjska przebywa w stolicy

ZSRR od piątku na zaproszenie Rady Najwyższej ZSRR.

W SIEDZIBIE zachodniopomorskiego Bundestagu rozpoczęła obrady VI Międzyparlamentarna Konferencja w Sprawie Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Uczestniczą w niej delegacje 29 państw.

NIEDZIELNE wybory prezydenckie w Kolumbii wygrał kandydat opozycyjnej do tej pory partii liberalnej Virgilio Barco, z ponad milionową przewagą nad kandydatem partii konserwatywnej Alvaro Gomezem.

22-98-12 lub 22-75-88 w. 143

Prorektor WSP przy redakcyjnym telefonie

Kontynuujemy nasze działy telefoniczne, podczas których przedstawiciele krakowskich uczelni informują kandydatów na studia o warunkach przyjęć. Dziś przy redakcyjnym telefonie 22-98-12 i 22-75-88 w. 143 w godzinach od 10 do 12 dyżuruwać będą prorektor ds. nauczania Wyższej Szkoły Pedagogicznej doc. dr hab. STEFAN SKOWRONEK oraz kierownik działu nauczania mgr TERESA TATARA.

100 stron raportu PRON o reformie gospodarczej

(Red. Wojciech Żurawski telefonuje z Warszawy)

Po 4 latach wdrażania reformy gospodarczej w naszym kraju nadszedł czas pierwszych podsumowań i wyliczeń. Wnioski z tego czasu, na 100 stronach czas obrad X Zjazdu PZPR przedstawiono wszystkie najważniejsze decyzje ekonomiczne biemy naszej gospodarki. A dotychczas najbliższej i perspektywicznej przyszłości kraju. W dyskusji tej nie mogło zabraknąć głosu PRON, który przygotował spójny raport, który przyszedł do głosu w reformie gospodarczej. Elementy ekonomiczne powinny decydować o działalności przedsiębiorstw. Centralne planowanie powinno wytyczać generalną drogę w gospodarce pozostawiając przedsiębiorstwom konkretną realizację. Należy się przeciwstawić trw. społecznej niemości. Wbrew pozorom nie chodzi o podważenie eksportu.

Lew Woronin o sytuacji w czernobylskiej elektrowni atomowej

Rozpoczyna się budowa „grobowca” dla zniszczonego reaktora

W 30-kilometrowej strefie wokół elektrowni każdej doby poziom promieniowania obniża się o 5 proc.

MOSKWA (PAP). Obecna sytuacja w czernobylskiej elektrowni atomowej może ocenić następująco: prace przebiegają spokojnie, skutki awarii usuwane są w sposób zdecydowany — oświadczył w wywiadzie dla dziennika „Prawda” wiceprzewodniczący Rady Ministrów ZSRR Lew Woronin.

Odpowiadając na pytanie, jaka jest sytuacja w czwartym bloku elektrowni L. Woronin poinformował, że szacunkowo 50 proc. reaktora jest już zdemontowane. (DOKONCZENIE NA STR. 2)

Od 1 czerwca

Sezonowa obniżka cen niektórych artykułów mleczarskich. Spadają również ceny słoniny i smalcu.

WARSZAWA (PAP). Od 1 czerwca br. będą obowiązywać letnie, sezonowe ceny. (DOKONCZENIE NA STR. 2)

Kredyt tak — ulgi nie

(Red. Jacek Balcewicz pisze z Warszawy)

Reforma gospodarcza wyweja Bankiem Handlowym i znacząca dość szczególną rolę Bankiem Pekao. Jest już po. dla systemu bankowego w ste. żywna decyzja rady banków rowaniu gospodarką narodo. o powołaniu do życia Banku wa. Niekiedy zwykli bank w Rozwoju Eksportu, który za ostatnich latych nazywać zar. darmem efektywności i egze. tyw gospodarczych zmierzających do pobudzenia eksportu. nia. Omówieniu dokonali i za. — Nie zamierzamy jednak tej mierze w tej materii była poświęcona wczorajsza konfe. rencja prasowa prezesa NBP — prof. Władysława Baki. W sportowej będą prowadzić polskim systemie bankowym mamy do czynienia z wielkim Narodowym Bankiem Polskim, działającym jakby równoległe, choć na mniejszą skalę Bankiem Gospodarki Żywności.

Już jutro w „Gazecie”

Specjalny dodatek „Mexico '86”

Już jutro zamieszcimy w „Gazecie Krakowskiej” specjalny 4-stronicowy dodatek „Mexico '86”, który po złożeniu da 16 stron. Znajdą tam kibice:

- aktualne składy wszystkich 24 finalistów wraz z numerami zawodników, co powinno być niezwykle pomocne przy oglądaniu transmisji telewizyjnych;
- krótkie metryczki wszystkich finalistów wraz z najbardziej aktualnymi wypowiedziami trenerów;
- Terminarz Mundialu — każde z 52 spotkań ma swoją odrębną rubryczkę, którą kibic będzie wypełniał w trakcie mistrzostw;
- krzyżówkę mundialową z hasłem.

Cena 8-stronicowej gazety wraz z dodatkiem 10 zł.

Przypominamy naszym Czytelnikom: w piątek specjalny kolorowy dodatek dla dzieci.

Przedzjazdowa Wojewódzka Konferencja PZPR w Nowym Sączu

Ostatnie lata dowodzą, że jako partia coraz lepiej mobilizujemy się do działania, jesteśmy silniejsi i bardziej zdyscyplinowani

Skrót wystąpienia WŁODZIMIERZA MOKRZYSCZAKA

SZANOWNI TOWARZYSZKI I TOWARZYSZE DELEGACI!

W całej naszej partii trwa intensywna praca poprzedzająca X Zjazd. Odbijają się zebrań, w trakcie których omawia się Tezy i Projekt Programu, dobiegają końca konferencje wojewódzkie. Dokonujemy obecnie bilansu naszych dotychczasowych działań i czekających nas zadań. Być może, sprawa sytuacji w partii przed zbliżającym się X Zjazdem jako punkt wyjścia należy uznać stan PZPR sprzed pięciu lat.

Ostatnie lata dowodzą, że jako partia coraz lepiej potrafimy mobilizować się do działania, coraz aktywniej pracujemy nad podstawowymi i zakładowymi organizacjami partyjnymi. Trudno nie zauważyć, że nasza partia jest obecnie silniejsza, bardziej zdyscyplinowana. Systematycznie także odbudowujemy jej autorytet w całym społeczeństwie. Są to bez wątpienia fakty optymistyczne.

Jak wynika z dzisiejszej dyskusji na Waszej konferencji wojewódzkiej, systematycznie odbudowa autorytetu partii, jej większe zdyscyplinowanie zaobserwować można również i w Nowosądeckim. Te dobre, pozytywne tendencje należy stale utrzymywać.

W ostatnim okresie odnotowaliśmy wzrost szeregów partyjnych, a wśród 39 województw, w których organizacje wykazują przyrost przyjęć do PZPR znajduje się także i Wasze województwo. Świadczy to o tym, że coraz lepiej oddziałujemy na bezpartyjnych, że program partii jest atrakcyjny. Nasza praca z bezpartyjnymi musi być jednak jeszcze bardziej ofensywna, więcej musi być bezpośrednich kontaktów aktywnych z bezpartyjnymi robotnikami i rolnikami.

Szczególną uwagę należy zwracać na realizację podejmowanych przez nas uchwał, z każdej należy się rozliczyć. Dotyczy to zarówno Komitetu Centralnego, jak i wszystkich podstawowych organizacji partyjnych. Teraz, przed zbliżającym się X Zjazdem nasza partyjna praca musi nabierać jeszcze większego tempa.

Od lutego bieżącego roku

trwała wielka kampania rozmów indywidualnych z członkami partii. Opublikowane przedzjazdowe dokumenty wywołały duży społeczny rezonans. Główne treści projektu programu są powszechnie akceptowane, bo dotyczą przecież najważniejszych spraw kraju i narodu, niosą ze sobą poparcie dla linii IX Zjazdu.

Rozmowy indywidualne wszędzie odbywały się w otwartej i nacechowanej bezpośrednią atmosferą, a ich ideową podstawę stanowiło przemówienie wygłoszone przez Wojciecha Jaruzelskiego na XXIII Plenum Komitetu Centralnego PZPR. Odbite rozmowy charakteryzowały się wielką troską i odpowiedzialnością za sprawy kraju, za sprawy partii. Warto dodać, że w rozmowach uczestniczyło kilka tysięcy bezpartyjnych chcących w ten sposób wnieść swój znaczący wkład do ogólnej, przedzjazdowej dyskusji.

Dzięki dialogowi w wieloletniej rzeszy członków partii uzyskaliśmy bardzo obszerny materiał o wszystkich najważniejszych sprawach nurtujących ludzi pracy w naszym kraju, otrzymaliśmy pełną informację o atmosferze panującej tak w partii, jak i w społeczeństwie. Obok wielu znaczących pozytywnych, rozmowy uwiaryściły także niedostatki naszej partyjnej pracy, przyczyniły się do podniesienia rangi i autorytetu podstawowych organizacji partyjnych. W trakcie rozmów sformułowano również wnioski dyscyplinarne w stosunku do tych towarzyszy, którzy niewłaściwie wypełniają swoje

partijne obowiązki, w tym także odnotowaliśmy wnioski o wydalenie z szeregu PZPR.

Konieczność umacniania robotniczego charakteru naszej partii, szeroki udział robotników we władzach partyjnych, systematyczne wsłuchiwanie się w głos klasy robotniczej, szerokie współdziałanie organizacji partyjnych ze związkami zawodowymi, samorządami pracowniczymi i samorządami mieszkańców — to podstawowe wnioski płynące z powszechnej kampanii rozmów indywidualnych. Zwracano także uwagę na konieczność nasilenia kontaktów władz partyjnych z podstawowymi organizacjami, szczególnie tymi małymi działającymi na wsi. Kontakty te powinny mieć charakter wszechstronnej pomocy, szerokiej inspiracji.

Do rezultatów rozmów podchodzimy z największą uwagą i odpowiedzialnością. Pozytywnie ocenilo je Biuro Polityczne, zaś zespoły przygotowujące dokumenty zjazdowe uwzględniają w swojej pracy ten bogaty partyjny plan, głębokie rozmowy. Już dzisiaj nie czekając na uchwały X Zjazdu, powinniśmy realizować cel i zadania co do których wszyscy jesteśmy zgodni. Do tych najważniejszych należą bez wątpienia: umacnianie bezwzględnie, wzrost indywidualnej odpowiedzialności członków i kandydatów partii systematyczny rozwój partyjnych szeregów, praca z bezpartyjnymi — szczególnie z robotnikami.

Wysoką, partyjną aktywność musimy utrzymać w tygod-

niach poprzedzających Zjazd naszej partii. W dalszym ciągu z takim zaangażowaniem jak dotychczas należy prowadzić dyskusję nad Projektem Programu i Tezami, rozmawiać należy ze wszystkimi ludźmi pracy w mieście a także na wsi.

Zbliżający się Zjazd nakreśli perspektywny program. PZPR na najbliższe lata, a także wytyczy bieżące zadania nadające kierunek wszystkim naszym działaniom. Po Zjeździe stanie przed nami obowiązek zapoznania najszerzej rzesz społeczeństwa z dokumentami i osiągnięciami tego najwyższego partyjnego forum. To upowszechnianie dorobku Zjazdu będzie równie ważnym zadaniem, jak prace poprzedzające zjazdowe obrady, jak przedzjazdowa dyskusja nad założeniami programowymi.

W trakcie najbliższej jesieni czeka nas kampania sprawozdawczo-wyborcza w organizacjach partyjnych. Wybiegać będziemy władze komitetów wojewódzkich, miejskich, zakładowych, oddziałowych i POP. Instancje i organizacje partyjne będą już wówczas dysponowały uchwalonymi dokumentami zjazdowymi, uchwalamy programem; będą mogły zastanawiać się jak najlepiej wcielić go w życie, jak najlepiej dostosowywać go do lokalnych warunków. Szerzej i gorąco życzą Wam Towarzysze konsekwencji w dalszym odpowiedzialnym, partyjnym działaniu, serdecznie także gratuluję wybranym na dzisiejszej konferencji delegatom na X Zjazd naszej partii.

Dostarczać coraz bardziej przekonujących argumentów za naszą wizją przyszłości

Skrót referatu Egzekutywy KW, wygłoszonego

przez JÓZEFA BROŻKA

TOWARZYSZE DELEGACI! SZANOWNI GOŚCIE!

Jesienią tego przedstawię Wam sprawozdanie z działalności wojewódzkiej organizacji partyjnej w obecnej kadencji oraz zaproponujemy program działania na najbliższe lata. Wyберze- my też wówczas nowy Komitet Wojewódzki. Dziś wolni od tych powinności statutowych spróbujemy wybiec myślą ku przyszłości kraju i partii.

Zadaniem naszym jest odnieść się do projektu programu PZPR i też zjazdowej dyskusji — na zebraniach organizacji podstawowych, na konferencjach zakładowych, gminnych i miejskich — wszystko to, co wzbudziło lub koryguje treść i formę proponowanych dokumentów. Delegaci na X Zjazd powinni bowiem przed wyjazdem otrzymać jasno sformułowane stanowisko wyrażające nasze przemyślenia wynikające z opinii i oczekiwań tych, którzy dali nam mandat na tę konferencję.

Refleksja wybiegająca w bliższe i dalsze jutro jest nam wszystkim potrzebna, by zryfikować własne doświadczenia, rozstrząsać je w dorobku innych i śmiało ustawić drogowskazy ku przyszłości. Jest dobry czas dla takiej refleksji pięć lat dzielących nas od IX Nadzwyczajnego Zjazdu pozwalającego ocenić trafność generalnej linii partii, niedawny XXVII Zjazd komunistów radzieckich oraz zjazd bratniej partii dają impuls do wielu przemyśleń i prze-wartościowań przydatnych również w naszych warunkach.

Kampania przedzjazdowa w Nowosądeckim (w tym również rozmowy indywidualne) odsłoniły zarówno pozytywne, jak i wymagające troski zjawiska naszej rzeczywistości. Ponadto — partia dysponuje już wnikliwą analizą błędów, które prowadziły w przeszłości do kryzysów (myślę o dokumencie roboczym zwanym raportem komisji Kubiaka).

Orientując się w realiach ekonomicznych Polski, znając stan świadomości społecznej i obecną kondycję partii podjęliśmy w projekcie programu PZPR próbę zarysowania celów, których osiągnięcie stanowiłoby etapy w budowie socjalizmu w polskich warunkach.

Od razu trzeba stwierdzić, że poprzedzająca naszą konferencję dyskusja nie kwestionowała i nie podważała ani samej idei sformułowania programu, ani jego generalnej koncepcji.

Jesteśmy zgodni co do strategicznych celów rozwoju kraju i metod ich osiągnięcia. Nie zanotowaliśmy wątpliwości dotyczących kwestii ustrojowych, sojuszu naszego państwa, jego polityki zagranicznej.

Również w wielu kwestiach szczegółowych projekt programu zyskał aprobatę. Pozwala nam to skoncentrować się dzisiaj na tych jego wątkach, które wywołały żywe reakcje dyskusantów, bądź też wymagają szczególnej uwagi właśnie w naszym regionie.

Najczęściej dyskutowano u nas o sprawach gospodarczych. Chcemy osiągnąć wiek XXI z realnymi pożytkami. Nie szafujemy obietnicami bez pokrycia. Realizm to głęboka analiza sytuacji, rzetelny rachunek sił, ocena dotychczasowych metod postępowania, poszukiwanie nowych rozwiązań służących skutecznemu wdrażaniu idei. Realizm to uwzględnianie zarówno naszych atutów jak i miejsc słabych. Mamy wystarczającą orientację: kto przyciąga, a kto wrog. Znamy bledy popełnione w przeszłości i nie szczędzimy sił, by ich nie powtórzyć. Znamy też bariery rozwoju: pierwsza to garb zadłużenia; druga — to cały kompleks zagadnień związanych z tym, że założone cele osiągnąć trzeba bez przystępu siły roboczej, surowców i paliw. Trzecia — to konieczność restrukturyzacji gospodarki w takim kierunku, by stała się ona równocześnie prężną i proekspansyjną, i wreszcie

bariera, której sforsowanie wymaga zmian w stanie świadomości społecznej. Mówiąc najkrócej — problem polega na tym, że największe rezerwy tkwią w ludzkich umysłach. Tymczasem sfera świadomości najbardziej odstaje od reszty: nie brakuje postaw roszczeniowych, najczęściej dyskusji się o podziale, rzadziej o wytworzeniu dóbr. Produkcja jest wciąż mało efektywna. Bez zmian w świadomości obywatelskiej nie uda się dokonać zamierzonego przyspieszenia w gospodarce.

Równoległe idzie o to, by wzmocnić mechanizmy reformy gospodarczej. Zysk staje się głównym miernikiem efektywności przedsiębiorstwa. Coraz nowocześniejsza aparatura zdobywa i tak — formuła rozliczania, która zysk najednego zatrudnionego traktuje jako wskaźnik przy określaniu wysokości płac. Takie podejście gwarantuje racjonalizację gospodarczą, bowiem konieczność oszczędzania siły roboczej, surowców i energii wymusi postęp techniczny — efektywność i jakość produkcji; buble staną się zbyt kosztowne.

W trakcie dyskusji o metodach zapewnienia skutecznego funkcjonowania reformy gospodarczej podkreślano konieczność dokonania atestacji wszystkich stanowisk: zarówno bezpośrednio związanych z produkcją, jak i struktur organizacyjnych w przedsiębiorstwach. Niezbędna jest także atestacja struktur ponadzakładowych i wszelkich organizacji gospodarczych.

Gorlicki „Glinik” nie wszedł w skład gwarantów przemysłu maszyn górnictwa. Szukał własnej drogi w reformie. Wielu towarzyszy potwierdza dziś słuszność tej decyzji. Odwrotna sytuacja jest u sądekich kolejarzy, którzy z przekonaniem i determinacją walczą o bardziej racjonalną strukturę organizacyjną niż obecna.

Zanotowaliśmy także krytyczne głosy w odniesieniu do centrali zaopatrzenia. Regulamentacja powoduje często zbędne wdrożenie materiałów, na przykład materiały budowlane wędrują z Rzeszowa do Szaflar i z powrotem do Gorlic. Zdarza się, że centrala bierze marżę właściwie za nic, za pozorną działalność za przystawienie pieczątki. A przecież te pozorne ruchy napędzają koszty przedsiębiorstwa (zwłaszcza wysokie już koszty transportu).

Towarzysze w „Gliniku” i w ZNTK przekonująco odwołali na konferencjach zakładowych cały szereg centralnych mechanizmów idących na jawomym biegu, niedowład struktur zaopatrzeniowych, biurokrację i zwykłe pozorantwo.

Również w innych przedsiębiorstwach krytykowano niegodne z duchem reformy ograniczenie samodzielności, zbędne bariery i hamulce.

W parze z ujawnieniem rezerw wewnątrz zakładów pracy musi iść usprawnienie funkcjonowania struktur nadzakładowych. Partia zdecydowanie opowiada się za kompleksowymi przedsięwzięciami organizacyjnymi służącymi eliminowaniu niesprawnych struktur.

Wskazywano również możliwość racjonalniejszych rozwiązań w obszarze polityki rolnej. Funkcjonują trzy sektory, ale nie należałoby podzielić między nich pewnych zadań asortymentowych? Wiadomo, na przykład, że zboża przynajmniej w większym stopniu niż dotychczas, gdzie da się zastąpić mechanizacją. Produkcja roślinna mogłaby więc być takim kierunkiem, by stała się ona równocześnie prężną i proekspansyjną, i wreszcie

— mogą stać się domeną sektora prywatnego.

Również w obsłudze rolnictwa zgłoszono potrzebę zmian organizacyjnych. Działła na tej niwie wielu gestorów. Czy nie byłoby racjonalniejsze ujednolicienie obsługi? Chłopi słusznie domagają się większej przejrzystości umów. Idzie o to, by umowa wzięła obie strony. Chłop powinien mieć pewność i jasność w takich kwestiach jak kredyt, zaopatrzenie i zbyt. Wydaje się, że taka pewność dąłoby pertraktowanie z jednym kontrahentem. Dziś jest ich wielu.

Mimo wielu zasług jakie i w naszym regionie na spółdzielczość, zakwestionowano w dyskusji jej obecny kształt. Zrodziła się w innej epoce, w innym ustroju. Była formą samopomocy i samobrony przed wyciekami. Wyrażała interesy klasowe, słabych, ekonomicznie. Dziś nasi towarzysze pytają, czy to jest spółdzielczość. Kontrole wykazują na przykład nieprawidłowości i nadużycia a rada nadzorcza zbiera się i broni prezesa. Czyż interesów broni zatem la rada? Czy nie jest ona tworem archaizującym? Czy nie stała się parawanem dla grupowych interesów?

Ciążą nam wszystkim rozmaite parawany osłaniające klikę i tolerującą mafijne powiązania. Nie poradziliśmy sobie jeszcze z tym problemem. Dlatego w przyszłości widzimy potrzebę innych rozwiązań strukturalnych. Jesteśmy za uspołecznieniem władzy i za równoczesną profesjonalizacją władzy wykonawczej, a nie przeciw fikcjom rojącym pretekst do nadużyć.

Podkreślenie w projekcie programu prorobotniczej, klasowej orientacji naszej partii, spokość się z żywą reakcją. Aprobując — zapowiadając rozszerzenia wpływu klasy robotniczej na życie społeczno-polityczne oraz pobudzenie politycznego i kulturalnego awansu ludzi pracy — towarzysze z dużych zakładów pracy zwracali uwagę, że proces ten wymaga przyspieszenia. Krytycznie oceniano na przykład obecny podział środków na cele społeczne wewnątrz przedsiębiorstw. W praktyce nie widać prorobotniczej orientacji przy rozdziale miejsc nauczycielskich i kierowników do sanatoriów. Podobnie jest przy wyborach do władz i przynależności do partii państwowych.

Również niedostateczny dostęp do uczestnictwa w kulturze — na przykład wciąż rosnące ceny książek — budzi niepokój. Nowe związki zawodowe nie wszędzie jeszcze potrafią egzekwować swe prawa jako rzecznika zawodowych interesów. W niedostatecznym stopniu problemy środowiska robotniczego podejmowane są przez środki masowego przekazu.

Wszystko to razem wzięte każe w centrum uwagi partii umieścić cały spół zagadnień wiążących się z praktyczną realizacją zadania nobilitacji klasy robotniczej jako czołowej siły socjalistycznych przeobrażeń w Polsce.

Znamienne, że — podobnie jak w środowisku wiejskim — i tu krytycznie odnoszono się do obecnej roli spółdzielczości. Powtórzyli się pytania: komu służy na przykład spółdzielczość „społemowska”, ile w niej autentycznego robotniczego charakteru, co pozostało z dawnych dobrych tradycji?

TOWARZYSZKI I TOWARZYSZE!

Wielu głosów pojawiło się pytanie, czy mierzymy nasze zamiary podług sił. Wątpliwości biorą się stąd, że nawet w okresie niezwykle wyjątkowej pracy między IX a X Zjazdem nie udało się nam zrealizować części naszych postanowień. Dużo uchwalamy, przystępujemy do działania, po czym przychodzi zadyszkować, że nie ma siły na realizację. Życie niesie nowe zadania, nie starcza sił, by dokonać rozpoczętego dzieła. Nie jest to nowa przyzwa. Już nieraz w przeszłości postępowałyśmy podobnie. Mówiąc wprost: nie umiemy przepłynąć ostatnich metrów.

Równoległe z głosami odnoszącymi się do przeobrażeń w gospodarce, postępu technicznego, rozwoju ludowości, ulepszenia pracy administracji — polityki kadrowej — zanotowaliśmy wiele wypowiedzi o przebiegającej troską o wychowanie młodzieży. Wielkie oczekiwania wiąże partia z doskonałaniem systemu szkolnictwa. Ale nie traktujemy szkoły jako jedynego czynnika formującego postawę następnego pokolenia, a wreszcie

(CIAŁ DALSZY NA STR. 5)

UCHWAŁA

I. Wojewódzka Przedzjazdowa Konferencja PZPR w Nowym Sączu pozytywnie ocenia przebieg kampanii przed X Zjazdem w województwie nowosądeckim. Podkreśla się szczególnie szczerą i żarliwą dyskusję we wszystkich ogniskach partii i poszczególnych środowiskach społeczno-zawodowych. Jej krytyczny i twórczy przebieg pozwolił wypracować stanowisko wojewódzkiej organizacji partyjnej, będące wyrazem odczuć społeczeństwa wobec projektów podstawowych dokumentów zjazdowych. Stanowisko to wzbogacone dyskusją na konferencji zostanie przedłożone na X Zjeździe.

dzie przez delegatów z naszego województwa.

II. Wojewódzka Przedzjazdowa Konferencja PZPR akceptuje treść stanowisk do Projektu Programu i Tezy Zjazdowych zawartych w materiałach na konferencję.

III. Wojewódzka Przedzjazdowa Konferencja PZPR stwierdza, że wszystkie wnioski i propozycje zgłoszone w kampanii przedzjazdowej będą punktem wyjścia do opracowania programu działania wojewódzkiej organizacji partyjnej po X Zjeździe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Delegaci na X Zjazd PZPR wybrani przez Przedzjazdową Wojewódzką Konferencję

Marek ANTKOWICZ — członek Egzekutywy OOP, starszy monter węzła PKP w Nowym Sączu;

Barbara ARENDARCZYK — nauczycielka Szkoły Podstawowej w Łacku;

Adam BĘBENEK — członek Egzekutywy KW, dyrektor Oddziału PKPS w Limanowej;

Józef BROŻEK — z-ca członka KC, I sekretarz KW PZPR w Nowym Sączu;

Jerzy CHRONOWSKI — członek Egzekutywy KG w Łabowej, mechanik samochodowy w RSP „Pionier”;

Jerzy GRODECKI — członek Egzekutywy KW PZPR, szef WUSW w Nowym Sączu;

Stanisław KUBISZ — sekretarz POP w Skrzydlnej, rolnik;

Józef KURDZIELEWICZ — członek KC, ordynator w Zespole Rehabilitacji i Ortopedii dla Dzieci i Młodzieży w Zakopanem;

Leszek LESNIAK — przewodniczący Zarządu Krajowego ZMW;

Marek MAJCHRAK — I sekretarz POP ze Skrudziny, rolnik;

Czesław MICHAŁEC — z-ca kierownika ROPP KM PZPR w Gorlicach;

Józef OLEKSY — kierownik Biura CKR PZPR;

Krystyna PLATA — rolnik z gminy Chelmieć;

Antoni RĄCZKA — członek Egzekutywy KW PZPR, wojewoda nowosądecki;

Stanisław SŁAWECKA — członek Egzekutywy POP, ekspedytór w SZEW Nowy Sącz;

Zbigniew SZARGUT — starszy elektromonter Odcinka Elektroenergetycznego Nowy Sącz.

Na konferencjach zakładowych mandaty delegatów otrzymali:

Kazimierz HAJDUGA — drużynowy w ZNTK Nowy Sącz;

Kazimierz TROJANOWICZ — robotnik z Fabryki Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik” w Gorlicach.

Przedzjazdowa Wojewódzka Konferencja PZPR w Nowym Sączu

Chcemy osiągnąć wiek XXI z realnych pozycji, nie szafujemy obietnicami bez pokrycia

DYSKUSJA

ANTONI RĄCZKA

Niektórzy pytają czy nasze cele nie są za mało ambitne. Stoimy na stanowisku, że nie należy rozbudzać nadziei bez pokrycia. Mówiąc o administracji nie ukrywamy, że praktycznie jej poczynania są jeszcze obarczone wieloma przywarami. Bo dziś administracja państwowa musi posiadać mocny grunt społeczny. Bez aktywnych postaw obywateli, bez społecznego wsparcia niczego się nie zrobi. Mamy tego przykłady w terenie. Musi też rosnąć nasz udział w ograniczaniu zjawisk społecznych.

Ze spraw gospodarczych wspomnę o ochronie wód. Warunki geograficzne województwa każą traktować znajdujące się tu poważne zasoby wodne w kategoriach potrzeb ogólnokrajowych. Czas, aby sprawa ochrony wód znalazła bardziej praktyczny wyraz. Dotychczasowe działania w ochronie zasobów wodnych mają ograniczony zakres. Coraz mniej wody toczy najbardziej zasobny Dunajec. Aby tą rzeką płynęła w miarę czysta woda trzeba podjąć budowę dodatkowych oczyszczalni ścieków na obszarach zbiornika czorsztyńskiego. Podjęte już działania wymagają politycznego wsparcia.

Nie zapominamy o turystyce i nie chcemy zamykać granic, odwrotnie, chcemy, aby były one otwarte dla wszystkich. Z turystyki należy uczynić kieszonką gałąź gospodarki, a jak na razie brak w tej sprawie stosownych decyzji. Dochody z turystyki wypychają kiesie nie tych, którzy są odpowiedzialni za wszelkie inwestycje towarzyszące.

Kolejnym trudnym problemem jest budownictwo mieszkaniowe. Główne bariery ograniczające tempo oddawania mieszkań tkwią poza budownictwem. Nie ma terenów odpowiednio przygotowanych, materiałów i środków finansowych. Chcąc budować więcej mieszkań musielibyśmy zrezygnować ze szkół, szpitali, ośrodków zdrowia, a to są inwestycje w hierarchii potrzeb społecznych stawiane właśnie tuż po budownictwie mieszkaniowym.

KAZIMIERZ HAJDUGA

Rozmowy z ludźmi są ciężkie, nacechowane krytycznym. Szczególnie robotnik ocenia sytuację ogólną na pod-

stawie tego, co widzi wokół siebie i chce widzieć możliwość wyjścia z kryzysu, przemiana negatywnych zjawisk. A tutaj co program — to inna treść, co naukowiec to nowa koncepcja. Wszyscy mówią w tonie pouczającym: zwiększyć, polepszyć, opracować od nowa. Ale jak — to już milczą. Robotnik chciałby znać program spłaty zadłużenia, wiedzieć, czy handel zagraniczny zabiega o nowe rynki zbytu i z jakim skutkiem. Czy przypadkiem nie wytwarzamy towarów nikomu niepotrzebnych albo przestarzałych. Tenże sam robotnik ciężko dźwiga brzemień zadłużenia, a jeszcze tu i ówdzie słyszy, że on też po części jest winien. Czas tracimy na dyskusje, papier na zalew zarządzeń, akty prawne, a obok nas rośnie fortuna w sposób zupełnie niekontrolowany. Niektórzy pieniądze spadają nie wiadomo skąd, a co ma powiedzieć synowi ojciec — robotnik, w którego domu dyskutuje się długo o wydaniu karze złotych. Stawiając na wzrost wydajności pracy liczymy tylko na muskularny robotnika. W dyrektywach, na sześciu kierowniczych umiejemy tylko narzekać, a tam są ludzie od myślenia własnego.

W zakładzie pracy ośrodkiem politycznego kierowania jest partia. Jej ognia są jeszcze mało liczne. Szwankuje polityka kadrowa. A w ogóle w dyskusjach wielu chce udzielić, ale najchętniej na sąsiednim podwórku. Każdy niech u siebie pracuje dobrze — innej metody na ogólną poprawę jeszcze nie wymyślono. Klucze do poprawy nie jest zapisany w papierach, on tkwi w ludzkich umysłach.

JERZY MAJOREK:

Powszechnie znane są kryteria decydujące o powoływaniu na stanowiska kierownicze, ale czy akceptacja zasad ustrojowych socjalizmu jest warunkiem wystarczającym do awansu? Niezależnie od funkcjonowania komitetu zakładowego czy POP, nikt z kierownika zakładu bądź wydziału nie zdejmuje odpowiedzialności za klimat polityczny, za atmosferę pracy. Wniosek, aby o potencjalnym kierowniku czy dyrektorsze obowiązkowo wypowiadała się jego macierzysta POP.

W polityce kadrowej bardzo często mamy do czynienia

z dwiema skrajnymi ocenami: ta biała — przy powoływaniu na stanowisko i ta czarna — przy odwoływaniu. Zwracamy uwagę na wykształcenie fachowe kandydata, pomijając jego przygotowanie polityczne. Musimy upowszechnić i utrwalic w społecznej świadomości, że funkcja kierownicza bez względu na jej charakter i szczebel — to nałożony obowiązek, a nie bezterminowo wykonywany zawód. Od kandydatów na stanowiska kierownicze wymagamy na minimum wykształcenia politycznego, a także odbycia praktyki zawodowej w aparacie partyjnym, w tej instancji, której to stanowisko podlega.

W obecnej sytuacji społeczno-politycznej i zachowaniu samorządności zakładu szczególnego znaczenia nabiera praca instancji partyjnej z kadrą rezerwową. Problemem stał się brak kandydatów na stanowiska kierownicze. Sadzę, że w ślad za wysokimi wymaganiami politycznymi i zawodowymi musi pójść odpowiednie honorowanie ludzi. Wartości materialne odgrywały dziś nieposłuszną rolę i wpływają na niedostatek kadr, głównie w administracji państwowej i w aparacie partyjnym.

FRANCISZEK RUSNARCZYK:

Podstawowa skarbnica, z której powinniśmy czerpać przy opracowywaniu szczegółowych rozwiązań, jest plan toczący się obecnie dyskusji nad Projektem Programu i Tezami na X Zjazd Partii. Program i uchwały Komitetu Centralnego są dyrektywami politycznymi i zawsze istniała będzie potrzeba ich ukonkretnienia lub przygotowania propozycji, z których KC wybierze najbardziej właściwe. Konieczne zatem wydaje się wprowadzenie badań naukowych i dyskusji w poszczególnych środowiskach w celu wypracowania szczegółowych rozwiązań dla tych dziedzin, o których w sposób ogólny traktuje program partii. Przykładem takiego podejścia do problemu mogą być konferencje ideowo-teoretyczne, które powinny się stać stałą praktyką.

Opowiadam się za proponowanymi zasadami, którymi partia kierować się będzie w swym stosunku do rolnictwa. Uznaję wysokiej rangi rol-

nictwa i rozwoju produkcji rolnej jest uzasadnione również tym, że postęp w tym zakresie odczuwa się najszybciej, a każda poprawa w uznaniu przyjmuję całe społeczeństwo.

Uważam, że wsi polskiej należy stworzyć możliwości równania szans w korzystaniu z tego, co niesie postęp i współczesność. Przeobrażenia w sferze świadomości będą czynnikiem przyspieszającym zmiany w pozostałych sferach; wobec tego za jedno z podstawowych zadań uważałem oddziaływanie na świadomość. Czynnikiem decydującym o skuteczności tych działań są kultura, oświata i wychowanie. Wsi czeka na nowy model oświaty i kultury, na wysoko kwalifikowane kadry nauczycielskie. Świat dziecka na wsi jest dużo mniejszy od świata dziecka z miasta. Kiedyś po raz pierwszy musi ono zobaczyć tramwaj, duży dworzec kolejowy, muzeum, wielki zakład pracy, spektakl teatralny na żywo, autentyczny obraz. Chodzi również o to, aby mieszkancie wsi miał możliwość pełnego uczestnictwa w kulturze: wernego i czynnego; ruch folklorystyczny nie może być jedyną formą i szansą współuczestnictwa w życiu kulturalnym.

MICHAŁ BRUSIK:

W roku 1984 wprowadziliśmy w Nowotarskich Zakładach Przemysłu Skórzanego „Podhale” nowy system motywacyjny. Lepsza praca — wyższe płace. Nie słyszemy krytycznych uwag pod adresem reformy gospodarczej. Kierownictwo zakładu przejawia rzeczystwo troskę o załogę; poprawia się zaplecze socjalne, modernizujemy stanowiska pracy, mamy coraz nowocześniejsze maszyny i urządzenia. NZPS świadczy na rzecz Narodowego Czynu Pomocy Szkole (około 50 mln zł), wspierają materialnie służbę zdrowia, zakupują sprzęt medyczny.

Na początku lat 80. z zakładowej organizacji partyjnej odeszło ok. 60 proc. jej członków. To był szok, ale ostatnie dwa lata i rok bieżący są już okresem stopniowego rozwoju partii w NZPS. Jeszcze zbyt mało robotników wstępuje do związków zawodowych, jeszcze nie zadowala rozwój ZSMP czy ZHP. Jeszcze nie najlepiej funkcjonuje zakładowa służba zdrowia (zbyt łatwo otrzymujemy zwolnienia lekarskie). W dyskusji przedzjazdowej krytycznie ustosunkowywano się do obecnej rzeczywistości, do źródeł zła społecznego.

STANISŁAW ŚMIERCIAK — prezes WK ZSL:

Przekazał wojewódzkiej konferencji przedzjazdowej pozdrowienia od Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa i całej nowosądeckiej organizacji ZSL. Podkreślił że program wypracowany przez PZPR realizować będą koła i instancje ZSL. Dodał, że międzypartijną współpracę w Nowosądeckim zawsze układała się pomyślnie i tak będzie nadal. Życzył konferencji PZPR trafnych postanowień, tak aby jak najlepiej i jak najszybciej przyczynili się do rozwoju regionu, a więc i kraju.

STANISŁAW MARECKI:

Skoncentruję swoją uwagę na jednym tylko problemie: ochrona środowiska. Reprezentuję Krynica, a więc znane uzdrowisko. Renomowane, ale także bardzo zniszczone. Narastające latami zaniedbania,

brak niezbędnej infrastruktury uzdrowiskowej, przestarzała w swych treściach ustawa o uzdrowiskach, eksploatacja jego walorów naturalnych — spowodowały i odsłoniły tyle problemów, że Krynica własnymi siłami ich nie rozwiąże. Dawniej działała tu komisja uzdrowiskowa, spełniała ona wiele pożytecznych funkcji. Dziś nie ma tu ani oczyszczalni ścieków, ani obwodnicy, a zanieczyszczenie źródła przekracza dopuszczalne normy. Koniecznością staje się doinwestowanie Krynicy. Pilna potrzeba jest dopracowanie się nowej, dostosowanej do obecnych wymogów ustawy o uzdrowiskach.

EMIL GOCAL

W ostatnim 15-leciu nastąpił znaczący rozwój sądeckiej bazy sądowej. Wzrosły plony z 1 ha; również w wyniku wprowadzenia do produkcji nowoczesnej myśli naukowej, racjonalnego korzystania z doświadczeń polskich i zagranicznych sędziów. W rozdrobnionych, niewielkich gospodarstwach rolnych województwa nie ma realnych szans tworzenia wysokowydajnych sądów. Istnieje zatem potrzeba wsparcia kredytowego tych gospodarstw, które przechodzą na produkcję intensywną. Badania naukowe potwierdziły, że jabłka z Nowosądeckiego są zdrowsze od produkowanych w innych regionach kraju. Celowe jest utrzymanie dotacji służących likwidacji starych i niewydajnych sądów i wspieranie inicjatyw tworzenia nowych, intensywnych. Chodzi też o to, aby kredyty bankowe były łatwiej dostępne.

ROBERT KŁAK

Przewodnią funkcją Zakopanego i Gminy Tatrzańskiej jest turystyka. Rocznie przebywa tu 3,5 do 4 mln osób. Turystyka przynosi zyski, ale także i straty. W Zakopanem niewystarczająca jest infrastruktura komunalna. Miasto jest pod tym względem bardzo zaniedbane. Nie ma oczyszczalni ścieków, funkcjonalnego ujęcia wody, wysypiska śmieci, wciąż oczekuje na doprowadzenie gazu, na plan perspektywicznego zagospodarowania miasta i gminy oraz Tatrzańskiego Parku Narodowego, na poprawę sytuacji mieszkaniowej (obecnie niemal katastrofalnej). Do obrazu problemów dodajmy jeszcze: ok. 15 tys. nielegalnych kwater, rozwój „oaz”, nadmierny wykup towarów przez ludzi, którzy nie mają obowiązku meldowania się, niedostatek bazy oświatowej, kulturalnej, brak mieszkań dla nauczycieli, pracowników służby zdrowia oraz wymiaru sprawiedliwości. Około 3,5 tys. członków spółdzielni mieszkaniowej ma wciąż niewielkie szanse na rychłe otrzymanie własnego „M”.

Około 300 rodzin oczekuje pilnego przeniesienia do lokali komunalnych, których miasto nie ma. To tylko wybrane problemy. Wielu z nich miasto samo nie rozwiąże. Zakopane i w jego rozwoju uczestniczyć musi cały naród. Ten piękny polski zakątek trzeba ocalić dla następnych pokoleń.

JAN BASTA

Ludzie, przyroda, kultura — znaki rozpoznawcze regionu nowosądeckiego. Ludzie aktywni, niepowtarzalne walory przyrodnicze, bogaty folklor — oto czym szczyt się województwo. Chłubić się to za mało. Trzeba też wartości mądrze spożytkować i ocalić dla przyszłych pokoleń. To także

nasza, młodzieżowa powinność. W działaniu ZMW udaje się nam rozwijać idee czynów społecznych. Coraz wyraźniej zaznaczamy swą obecność w organach przedstawicielskich. Nie wszędzie jednak możemy ustawić się w partnerskiej pozycji. Partnerem może być tylko silna organizacja; ze słabymi nikt się nie liczy. My w ZMW jeszcze wielu rzeczy nie umiemy, ale się uczymy, poszukujemy. Dostrzegamy źródła i symptomy patologii. Zwalczamy przejawy niesprawności społecznej, próby niewłaściwej interpretacji ustroju socjalistycznego, próby łamania praworządności. Uczymy

kumentów partyjnych, a zwycięzcy muszą szukać zarobków poza rolnictwem. Rosnącym obciążeniem finansowym mogą sprostać najlepsi. Istnieje zatem potrzeba powiększenia powierzchni; gospodarstw rolnych. W województwie są jeszcze potencjalne możliwości powiększenia użytków rolnych. Ta rezerwa są grunty Państwowego Funduszu Ziemi oraz odłogi. Niestety, obrót ziemią napotyka na liczne bariery biurokratyczne, co odstrasza wielu nabywców. Nie spełnia swoich zadań służba rolna, doradcy nowosądeckiego Ośrodka Postępu Rolniczego współpracują z najlepszymi, dla słabych nie mają czasu, a ktoś ich musi wesprzeć. Uchwała, którą potocznie nazywamy górska, stwarza nowe możliwości, ale trzeba najpierw uporządkować wiele drobnych uciążliwych dnia codziennego. Ważna jest sprawa dróg dojazdowych do pól, rekultywacja i wapnowanie. Budowę tych dróg można realizować przy pomocy czynów społecznych. Ludziom, którzy chcą pracować, trzeba wyświadczyć konkretną pomoc. Na wsi obserwuje się sporo społecznego zaangażowania. Trzeba wyróżnić tu Koła Gospodyń Wiejskich. Kobiety w miarę swoich możliwości angażują się w ruch kulturalny, troszczą się o podniesienie poziomu życia na wsi, zarówno poprzez pogłębianie swojej wiedzy praktycznej jak i czynnym społecznym. W tym roku wartość czynów społecznych kobiet wyniesie 7 mln zł. Dla nas, kobiet, najważniejszy test jednak pokój, dlatego też apelujemy o poparcie działań Wojewódzkiego Komitetu Pokoju przy RW PRON.

ZBIGNIEW SZARGUT

Według towarzyszy kolegów, którzy według ludzi nie posiadających wyższego czy średniego wykształcenia język Programu na X Zjazd jest za trudny; zwykłym odbiorcy treści zawarte w tym dokumencie trzeba przekładać na język prosty, zrozumiały. Odnosiło się też wrażenie, że

my się aktywności społecznej, przekonujemy do tej idei, bowiem aktywności nie można nakazać.

JULIAN DAMASIEWICZ

Członkowie Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej żywo uczestniczyli w dyskusji nad projektem programu i tezami na X Zjazd. Brałismsy udział w licznych rozmowach indywidualnych, zebraniach i konferencjach PZPR województwa nowosądeckiego. Wynieśliśmy z nich wiele przemysłów i uwag. Jedną z podstawowych można by sformułować tak: nasza partia, by mogła skutecznie spełniać swą przewodnią rolę, musi u progu XXI wieku umocnić się organizacyjnie. Mądrością partii powinno być eliminowanie źródeł i przejawów biurokracji na wszystkich szczeblach życia politycznego i gospodarczego. Nie może ona dopuścić do mnożenia uchwał, których nie ma kto realizować. Trzeba zmniejszyć liczbę do-

wytacznym adresatem treści Projektu i Tez są „oni” czyli my, członkowie partii. Tak się mówiło w niektórych środowiskach.

Naszym kolejszym problemem jest wciąż niedostatek mieszkań. Niedośkonała jest struktura organizacyjna naszego przedsiębiorstwa — PKP. Wciąż jeszcze, jak sądzę, nie mamy doświadczenia, jak sędzić robotnikom za przychodzenie do pracy, a nie za jej efektywność; brak skutecznego systemu motywacyjnego powoduje bierność pracowników, straty materiałowe, strata czasu pracy. Mówimy, że transport jest nerwem gospodarki narodowej. Jest, ale jeśli nie zainwestuje się w jego racjonalny rozwój — może stać się hamulcem tej gospodarki.

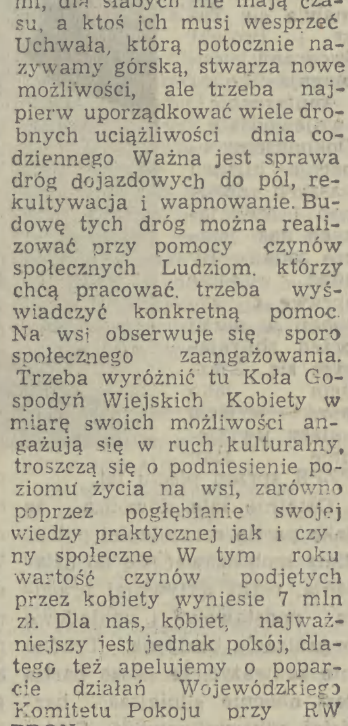
ZOFIA BOŁOZ:

W górach gospodaruje się trudno. Na swoje wychodzą gorzej prowadzone gospodarstwa o powierzchni ok. 10 ha. Tymczasem w regionie bardzo wiele jest gospodarstw o nie-

wielkim areale, których właściciele muszą szukać zarobków poza rolnictwem. Rosnącym obciążeniem finansowym mogą sprostać najlepsi. Istnieje zatem potrzeba powiększenia powierzchni; gospodarstw rolnych. W województwie są jeszcze potencjalne możliwości powiększenia użytków rolnych. Ta rezerwa są grunty Państwowego Funduszu Ziemi oraz odłogi. Niestety, obrót ziemią napotyka na liczne bariery biurokratyczne, co odstrasza wielu nabywców. Nie spełnia swoich zadań służba rolna, doradcy nowosądeckiego Ośrodka Postępu Rolniczego współpracują z najlepszymi, dla słabych nie mają czasu, a ktoś ich musi wesprzeć. Uchwała, którą potocznie nazywamy górska, stwarza nowe możliwości, ale trzeba najpierw uporządkować wiele drobnych uciążliwych dnia codziennego. Ważna jest sprawa dróg dojazdowych do pól, rekultywacja i wapnowanie. Budowę tych dróg można realizować przy pomocy czynów społecznych. Ludziom, którzy chcą pracować, trzeba wyświadczyć konkretną pomoc. Na wsi obserwuje się sporo społecznego zaangażowania. Trzeba wyróżnić tu Koła Gospodyń Wiejskich. Kobiety w miarę swoich możliwości angażują się w ruch kulturalny, troszczą się o podniesienie poziomu życia na wsi, zarówno poprzez pogłębianie swojej wiedzy praktycznej jak i czynnym społecznym. W tym roku wartość czynów społecznych kobiet wyniesie 7 mln zł. Dla nas, kobiet, najważniejszy test jednak pokój, dlatego też apelujemy o poparcie działań Wojewódzkiego Komitetu Pokoju przy RW PRON.

ZBIGNIEW SZARGUT

Według towarzyszy kolegów, którzy według ludzi nie posiadających wyższego czy średniego wykształcenia język Programu na X Zjazd jest za trudny; zwykłym odbiorcy treści zawarte w tym dokumencie trzeba przekładać na język prosty, zrozumiały. Odnosiło się też wrażenie, że

Zyczenia owocnych obrad przekazał CZŁONKOWI CENZARTOWICZ — sekretarz WK SD. Stwierdził że kampania przedzjazdowa znacząco się również w Stronnictwie Demokratycznym. Realizacja nakreślonych propozycji programowych wymagać będzie powszechnego współdziałania.

STANISŁAW BODZIONY:

Batalia o zdrowie moralne narodu nie może pozostać pustym hasłem. Wiąże się to z określonymi zadaniami dla ogólnego kontroli partyjnej. Wprowadzić szczytnym jest, że spadły wskaźniki przestępczości, nie można jednak obojętnie przejść wobec faktu, że wzrosła ilość skarg do Wojewódzkiej Komisji Kontroli Partyjnej. W swym działaniu współpracujemy z licznymi instancjami kontrolnymi, reagując na zło — zgodnie ze statutem partii. Wzrost skarg do WKPP wynika także i stąd, że zbyt wiele obiecujemy sobie po skutkach represji, za mało jest natomiast działań profilaktycznych w podstawowych organizacjach partyjnych. A tam przecież wszyscy się dobrze znają, wiedzą o sobie niemal wszystko, brakuje jednak reakcji na nieprawidłowości już u zarania Tymczasem ani przepis, ani statut nie wypłynę nam zła. Potrzeba odwagi! Konsekwencji w działaniu. Prowadzenie właściwej polityki kadrowej, zgodnej ze społecznymi oczekiwaniami to obowiązek partii. W praktyce utrudniają jej na co dzień obowiązujące regulacje prawne. Ustawa o przedsiębiorstwie, a zwłaszcza prawo spółdzielcze, uniemożliwia wręcz odwołanie ze stanowiska człowieka nieudolnego czy skompromitowanego. Wystarczy że ma układy w najbliższym otoczeniu, by utrzymał się na stanowisku. Te ak-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 5)

Przedzjazdowa Wojewódzka Konferencja PZPR w Nowym Sączu

Chcemy osiągnąć wiek XXI z realnych pozycji, nie szafujemy obietnicami bez pokrycia

(CIĄG DALSZY ZE STR. 4)

ty prawne podejmowane były pod presją niepokojów społecznych. Teraz w miarę postępującej normalizacji trzeba je zweryfikować. Obecny bowiem system nie daje gwarancji właściwej polityki kadrowej.

JAN TUREK:

Okażonemu polskiemu organizmowi najbardziej potrzebne jest porządnie wewnętrzne, rodzinny ład, odnowa moralna, klimat normalności. Potrzebne są więc wartości, które służą harmonijnemu, społeczno-ekonomicznemu rozwojowi. Niezależnie od różnic motywacyjnych, światopoglądowych, niezależnie od stosunku do istotnych kwestii życia publicznego — porozumienie stanowić powinno o jakości i skuteczności działania wszystkich, którym rzeczywiście zależy na przyszłości socjalistycznej Polski, jej sile wewnętrznej i pozycji na europejskiej mapie.

Nasz patriotyczny ruch od początku swego istnienia stał się na porozumienie narodowe i demokratyzację mechanizmu rządzenia. Te dwa elementy są bowiem organicznie ze sobą związane. Jest jeszcze jednak wiele czynników — wcale nie obiektywnej natury — hamujących dokonujące się powoli przemiany w każdej dziedzinie życia kraju i regionu.

Porozumienia nie można wprowadzać jedynie do uzgodnień między władzą a obywatelami; traktować je należy jako uzgodnienia w tonie samego społeczeństwa. Porozumienie to również małe kojarzenie aspiracji z możliwościami, to zrywanie z utopią ekonomiczną, to wyzwalanie społecznej gotowości do przedsięwzięcia coraz trudniejszych i odpowiedzialniejszych zadań.

Nadrzędna przesłanka wszystkich działań powinna być świadomość, że wspólnota polskiego losu stoi ponad wszelkimi różnicami interesów i poglądów. Szczególną odpowiedzialność ponoszą za to ludzie, którym społeczeństwo powierzyło przywództwo i decydowanie. Niestety, są już sygnały powrotu do starych, skompromitowanych metod sprawowania władzy.

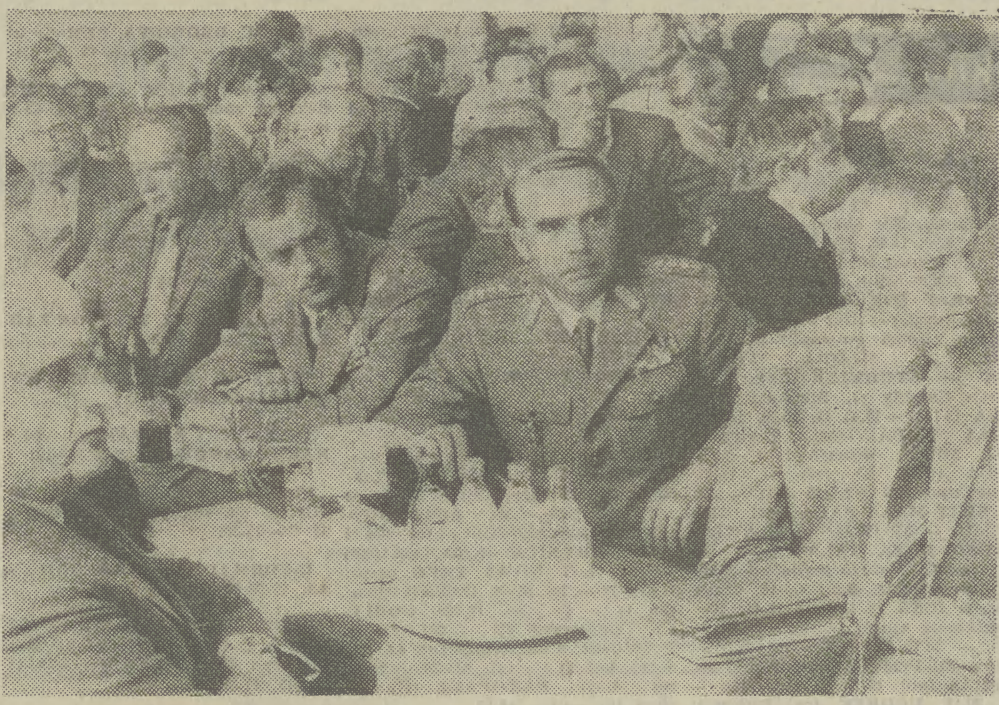
Istnieje konieczność stwarzania ludziom szans i warunków wolności, nieskrępowanej rozpraw. Tam będzie bezpiecznie, gdzie oficjalnie ściera się będą poglądy na różne tematy, gdzie iskry będą, ale nie wybuchnie pożar. Wzrostem bezpieczeństwa niech będzie zdrowa, owocna krytyka. Nie bójmy się krytyki. Nie tłumny jej. Jest ona partii i życiu społecznemu bardzo potrzebna.

Nie piękne i nowoczesne wyposażone sale lekcyjne, pracownice, laboratoria szkolne wychowują porządnego człowieka. Są one niezbędne, ale zainwestować trzeba w nauczyciela. Słabo przygotowany pedagog może wyrzucić więcej zł niż przynieść pożytku. Często nieświadomie. Nauczyciele są ogromną siłą intelektualną, opinio- i kulturotwórczą. Niedocenianie tej siły byłoby niewybaczalnym błędem politycznym.

Współtworzymy program X Zjazdu Partii. Program dalekosiężny. Program szans, wejdziemy z nim w XXI wiek. Będą go urzeczywistniać także ci, którzy zasiadają jeszcze w ławach szkolnych. Decydujemy więc dziś, jacy to będą ludzie. MY DZIS o tym decydujemy. Mając te świadomości, nie możemy przynikać oczu na to, kto i jak wychowuje obecne młode pokolenie. Mając te świadomości, nie możemy się godzić na przegrana w walce „o duszę”. Jeśli przegramy dziś — przegramy na zawsze.

BARBARA ARENDARCZYK:

Polskę XXI wieku budować będzie dzisiejsza młodzież. Na jej temat krąży wśród społeczeństwa wiele opinii. Przeważa ta, że młodzież jest gorsza niż kiedyś. Gorsza są też

MARIA SZUBRYT:

Podstawowe organizacje partyjne we wsiach są mało liczebne. O skuteczności ich działania decyduje nie ilość członków, ale ich postawy, które budzą zaufanie. Chodzi o to, by oni w swych porządkach i działaniach zapożyczali i działali na poparcie. Projekt programu jest realny, ale zrealizować go można tylko wówczas, gdy ułożymy się z nim zdecydowanie większą społecznością.

Jest wiele sygnałów wskazujących, że mieszkańcy wsi chcą działać. Inicjatywy zgłaszane przez organizacje społeczne i samorządowe na wsi tworzą kapitał, którego nie można roztrwonić. Trzeba im jednak pomóc. ZSMP, Kola Gospodni Wiejskich, kółka rolnicze, Ochotnicze Straże Pożarne zgłaszają wiele cennych inicjatyw. Pozostawieni sami sobie nie mogą wiele zdziałać. Trzeba ten zapal wykorzystywać. Zadania, które przed nami stoją nakazują wykorzystywać do maksimum wszystko to co nas łączy.

CZESŁAW CHMURA:

Dziś nie ma wątpliwości co do tego, że siła napędowa naszej gospodarki, motorem, który pozwoli wyzwolić nas od kryzysu gospodarczego jest eksport. Co do tego nie ma żadnych wątpliwości, niemniej realia zdecydowanie temu przeciwa. Eksport wartości 308 dolarów na głowę mieszkańca stawia nas w ognie Europy. NRD i Bułgaria eksportują trzy razy tyle. Węgry i Czechosłowacja cztery razy tyle. Dość powiedzieć, że 20 proc. przedsiębiorstw w kraju należy do grona eksporterów. 300 firm załatawa 3/4 naszego eksportu. Miarą rangi naszej gospodarki jest udział w międzynarodowym podziale pracy. Nie możemy być gospodarką autarkiczną, czyli samowystarczalną. Współpraca międzynarodowa świadczy nie tyle o naszej pozycji, co wręcz przesądza o naszym losie. Nasze zadłużenie wynosi 31 miliardów dolarów. Co roku powinniśmy spłacać 3 mld odsetek. Zapewnienie w miarę sprawnego funkcjonowania naszej gospodarki wymaga zakupów importowych rzędu 5 mld dolarów. Tymczasem od lat wartość eksportu nie może przekroczyć 6 mld dolarów rocznie. Co prawda stworzony został system bodźców: obniżone podatki, kredyty, nagrody powinny zachęcać do eksportu. Rzeczywistość dnia codziennego jednak temu przeciwa. Lepiej i bezpieczniej dla wielu firm okazuje się produkować na rynek krajowy, bowiem tam wymagania jakościowe i technologiczne są dużo niższe. Eksport musi się stać siłą napędową gospodarki. Zależy to nie tylko od przed-

MARIA SZUBRYT:

siębiorstw, ale także od central handlu zagranicznego, które po dawnemu tkwią w starych układach i nawykach.

Dla „Glinika” eksport stał się szansą, którą wykorzystaliśmy. W tej chwili 52 proc. wyników ekonomicznych przynosi nam eksport. W tym roku chcemy zwiększyć udział eksportu. Potrzebna jest nam do tego większa aktywność central handlu zagranicznego. Bez reklamy, zabiegów o klienta będziemy dalej tkwić w miejscu. Dla aktywizacji eksportu potrzebny jest stabilny spójny system regulacji prawnych i finansowych. Eksportując towar wysoko przetworzony, mamy możliwość nabywania surowców i technologii odpowiadających naszym wymaganiom. Kierując ten głos do wszystkich, „Glinik” postawił na eksport i wygrał.

TADEUSZ ŚWIDRAK:

Jako delegat na IX Zjazd mam prawo do pewnej refleksji. Odeszła z naszych szeregów część towarzyszy, byli słabi, nie wierzyli w realność naszych programów. Jest w tym również wina

CZESŁAW CHMURA:

pewnych niekonsekwencji w realizacji zadań programowych. Program musi być realizowany. Za jego wykonanie muszą odpowiadać konkretne osoby. Zgodność słów z czynami to też zasada, o której czasami zapominamy. Każdy, któremu zostano powierzone zadanie do wykonania, musi zostać rozliczony. Towarzyszy temu muszą surowe oceny postaw. Wszystko to znamy, ale najczęściej w teorii. Naszym osiągnięciem stały się rozmowy z członkami partii. Ta forma musi wejść na stałe do programu działania. Kampania przed X Zjazdem zaznaczyła się wzrostem zaangażowania społecznego. Musimy to wykorzystać. Czyn społeczne musimy rozpatrywać nie tylko przez pryzmat aspektów ekonomicznych, ale musimy pamiętać o moralnej satysfakcji dla ich uczestników. Proponuję, by wnioski z IX Zjazdu Partii do tej pory nie zrealizowane znalazły się w programie X Zjazdu. Wnoszę również o partyjną odpowiedzialność nad losem weteranów ruchu robotniczego. Udzielamy poparcia radniekomu propozycjom rozwojowym, gdyż nasze zadania możemy realizować tylko w klimacie wolnym od wojennego straszaka.

Opracowali:

K. BRYNDZA

J. HĄNDEREK

A. KIEMYSTOWICZ

W. KOLARZ

I. LEGUTKO

T. ORDYK

Fot. ST. ŚMIERCIĄK

Dostarczać coraz bardziej przekonujących argumentów za naszą wizją przyszłości

(CIĄG DALSZY ZE STR. 3)

generacji Polaków. Wychowanie jest sprawą ponadresortową. Dom rodzinny, grupa rówieśnicza, organizacje młodzieżowe, sport, turystyka — to ognia jednego łańcucha. Powtarza się często postulat, by stworzyć jednolity, spójny system wychowawczy. Łatwo się taki wniosek formułuje, ale trzeba zdawać sobie sprawę, że nie wszystkie ognia tego łańcucha są jednorodne. Dom rodzinny — na przykład — holduje często innym wartościom moralnym i światopoglądowym niż szkoła. Zycie potoczne też dostarcza niejednorodnych przykładów. Młode, wrażliwe oczy widzą wyraźnie sprzeczności naszej rzeczywistości. Widzą przejawy patologii społecznej.

A ponadto nie tylko my zabiegamy o wpływ na młode umysły i serca. Konkurentów w walce o młodzież mamy nie mało. Im mniej socjalizmu w środowisku, które oddziałuje na młodego człowieka, tym trudniej dotrzeć do niego z naszymi argumentami.

Sekretariat Komitetu Wojewódzkiego od dwóch lat systematycznie spotyka się z uczniami szkół średnich. Próba bezpośredniego dialogu okazała się owocna. Również kombatanci pracy i walki, oficerowie Ludowego Wojska Polskiego i Milicji Obywatelskiej, działacze Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego, którzy nie stronił od takich spotkań twarzą w twarz z młodymi wiedzą, że warto iść z naszymi racjami do tego chłonnego, nie uformowanego jeszcze środowiska.

Nie wystarczy zapisać w programie, że partia jest organizatorem socjalistycznego frontu wychowawczego. Nie wystarczy rozdać role nauczycielom, działaczom kultury, sportu i turystyki, nie wystarczy oświadczyć, że będziemy wspierać ruch młodzieżowy i przywiązywać wagę do wychowania w trakcie służby wojskowej. Obok tych sprawdzonych i niewątpliwie owocnych form oddziaływania potrzebne jest uświadomienie całej partii, wszystkim dorosłym Polakom, że są oni — świadomie i nieświadomie — wychowawcami. Często, niestety, fatalnymi.

Pasywność młodych, kult przeciwności, konsumpcyjny stosunek do życia są sprzeczne z naturą młodości. Pojawiają się tam, gdzie dorosły własnym przykładem je spowodował.

Zwłaszcza inteligencja — zarówno humanistyczna jak i techniczna — powinna poczuć się do odpowiedzialności za szczerzenie wśród młodych postaw twórczych, ideowości i aktywności. Powinniśmy dolażyć starych, by rzeczywistość w której rosną nasi zmniejszeni, dostarczać im coraz bardziej przekonujących argumentów za naszym ustrojem, za naszą wizją przyszłości.

Konkluzją z dyskusji nad tą częścią projektu programu niech stanie się stwierdzenie, iż musimy wyjść naprzeciw

krytycyzmowi i wrażliwości, fantazji i ambicjom młodego pokolenia. Wyjść naprzeciw z naszą wiedzą i doświadczeniem, ale także ze szczerością nie-ubelepszającą rzeczywistości. Socjalizm trzeba im przedstawiać nie tylko jako dorobek ojców ale także jako wielkie, nie do końca zadane, które czeka na ich inwencję i zapal. Trzeba im uchwycić, że wiek XXI to ich wiek, ich szansa, ich obowiązek.

O roli partii powiedziano w projekcie programu dość statecznie dużo. Chcielibyśmy jedynie dodać, że dorobek z okresu między IX a X Zjazdem powinien być spożytkowany dla nakreślenia wizji partii nowoczesnej. Wypracowano w trakcie realizacji hasła „Ta sama, lecz nie taka sama” — szereg nowych metod. Oprócz rutynowych działań, które każda partia podejmować musi, powinno się częściej inicjować współdziałanie PZPR z różnymi środowiskami i organizacjami społecznymi, co da impuls powszechnej aktywności. Pozyskiwanie sojuszników — także emocjonalne — poszerzy wpływ partii. Idzie o to, by na codzienną działalność nakładać inicjatywę, którą w danym momencie mogą liczyć na dobry rezonans i poparcie szerokie rzesze obywateli. Dla przykładu — takim nośnikiem więzi emocjonalnej między partią a społeczeństwem może być obecnie walka z patologią, odnowa moralna, ochrona środowiska naturalnego.

Musimy też nauczyć się lepszego spożytkowania nowoczesnych form oddziaływania, lepszego posługiwania się telewizją, prasą i radiem. Obraz partii przemawiającej i obradującej trzeba zastąpić obrazem partii rozwijającej problemy. Nie to jest zadanie tylko dla dziennikarzy. Partia musi nauczyć się wykorzystywać swoje środki masowego przekazu, które mają ogromny wpływ na świadomość zbiorową. Mało ważne są nasze nawyki, mało ważne są nasze zwyczaje, mało ważne są nasze postawy, ale niezwykle interesujące telewizja i czytelnika, co wpływa na myślenie i postawy.

I jeszcze jedna kwestia związana z funkcjonowaniem partii: nie da się przewidzieć, jeśli w gminie mamy w partii szeregach jeden procent ogółu mieszkańców. Zadanie umocnienia partii w środowiskach, w których praktycznie dziś nie przewidywamy — na przykład w służbie zdrowia — jest nakazem chwili.

Pozostałe tematy bezpośrednio związane ze specyfiką naszego regionu Szerzej powiem o nich w jesieni, gdy spotkamy się ponownie. Ale i dziś sformułujemy trzy sprawy wynikające z głównych funkcji regionu. Po pierwsze — środowisko naturalne. Stoimy na stanowisku, że chronić wody trzeba poczynając od gór, a więc od źródeł. Druga sprawa — sanatoria, ośrodki wypoczynku. To wielkie skupisko obiektów służących zdrowiu całej Polski wymaga troski o

czyste powietrze. Tak jak rzeki potrzebują oczyszczalni ścieków, tak nasze uzdrowiska potrzebują gazyfikacji — i nie ustaniemy w wysiłkach, by w miarę możliwości środki na ten cel zdobyć.

Po trzecie — stale podnosimy sprawę zdecydowania o modelu turystyki. Czy ma to być gałąź gospodarki, samowystarczalna finansowo, czy też jedna z form świadczeń socjalnych? Wypracowaliśmy propozycje prawnych uregulowań wielu kwestii z tym związanych (jak na przykład kwatery i stołówki prywatne — stale wymykające się spod kontroli finansowej). Oczekujemy na zajęcie stanowiska przez władze centralne.

Nie chcemy dziś podejmować dyskusji na tematy lokalne — w tym na przykład dotkliwe ze społecznego punktu widzenia sprawy komunikacji i budownictwa. Powiem o nich na konferencji sprawozdawczo-wyborczej. O ochronie środowiska naturalnego, o lecznictwie uzdrowiskowym i turystyce wspominamy dla dwóch powodów. Po pierwsze — wykraczają one poza region, mają wymiar ogólnopolski, wiążą się ze służbą funkcją województwa nowosądeckiego wobec całego kraju. Po drugie — skala zaopiniowania inwestycyjnych działań, że trzeba wykorzystywać każdą okazję, by jedyną drogą dla tej sprawy sojuszników. Zyciwe poparcie będzie potrzebne regionowi w momencie kolejnych przeobrażeń budowlanych na szczeblu centralnym.

TOWARZYSZKI

I TOWARZYSZKI:

Wiele spraw zasygnalizowanych uprzednio wynikało z naszej dyskusji przedzjazdowej zarówno z projektu programu jak i zeznawczych. Był wszakże jeden wątek — podnoszony zwłaszcza na konferencjach zakładowych — mocniej osadzony w tezach: efektywność gospodarowania. Tej sprawy nie można odłożyć na dalszą przyszłość. Wejście na drogę intensywnego rozwoju jest naszym obowiązkiem. Towarzysze delegaci ze środowiska robotniczego, przedstawiciele kadry inżynierino-technicznej, ekonomiści, działacze związków zawodowych i samorządów pracowniczych dowiedli w swych wypowiedziach, że do brzo rozumieją, jak wiele o wygrania — bądź do przegrania — mamy w dziedzinie gospodarczej i to już w bieżącej pięciolatce.

Przemysł naszego regionu osiąga niezłe rezultaty. Są zakłady pracy zasługujące na wyróżnienie za umiejętne korzystanie z nowych reguł gry ekonomicznej. Ale nikt nie jest skłonny do samozadowolenia. Nie przykrywamy oczu na wciąż niepokojącą absencję, na marnotrawstwo czasu pracy, surowców i energii. Krytycznie mówiono na przykład o niedostatecznej inwencji w pozyskiwaniu złomu i surow-

ców wtórnych. Motywacje moralne i materialne też nie są w pełni wykorzystywane dla pobudzania — nowatorstwa, oszczędności i postępu technicznego. Wypracowane środki często dzielone są po równo; w rezultacie ani płace, ani premie nie odzwierciedlają jeszcze w sposób wyraźny różnic w jakości i ilości pracy.

Zbyt często kierownicy przedsiębiorstw różne mankamenty tłumaczą brakiem rąk do pracy, liczą na zwiększenie zatrudnienia. Taka postawa prowadzi w ślepy zaułek. Właściwą drogą jest racjonalizacja zatrudnienia wewnątrz przedsiębiorstwa, zmniejszanie przerostów administracyjnych, śmiele sięganie po mechanizację i automatyzację produkcji. Rezerwa jest również aktywizacja zawodowa, między innymi chętnych do pracy emerytów.

Najcenniejszy był ten nurt w dyskusji nad tezami zjazdowymi, który starał się odpowiedzieć na celnie sformułowane w tym dokumencie pytania: Co zrobiono u Was? Co możecie podjąć u siebie już dziś? Nie wszystkie organizacje partyjne podeszły do tych pytań właściwie. Proponujemy więc, by też zjazdowych nie odkladać na półkę. Są one bowiem dobrą wskazówką, jak postępować, by partia w przedsiębiorstwie odgrywała rolę przewodnika w torowaniu drogi postępowi i efektywności. Znaleźliśmy rzetelnych odpowiedź na każde z postawionych w tezach pytań — to nie podlegające przeterminowaniu obowiązki każdej naszej organizacji podstawowej i każdej partyjnej instancji.

TOWARZYSZE DELEGACI:

Konieczne do wprowadzenia do dyskusji chcę podkreślić, że projekt programu i tezy zjazdu wywołały w Nowosądeckim żywą wymianę poglądów. Nie brakowało wypowiedzi wzajemnie się wykluczających. Trudno na przykład pogodzić postulat zwiększenia z równoczesnym zgłaszaniem szeregu kwestii szczegółowych, których lista stale rośnie. Dopiero po opublikowaniu tez zjazdowych stało się jasne, że partia nie unika konkretnych życzeń lat najbliższych. W projekcie programu, który określa strategiczne cele rozwoju kraju do początku XXI wieku oraz metody ich osiągnięcia, nie sposób było omówić wszystkich zadań i przesądzić terminy realizacji. Syntetyczny dokument — pierwszy tego rodzaju w historii naszej partii — zawiera wielką panoramę polskich spraw. W miarę węgłębiania się w jego treść widać coraz lepiej jego walory. Nie kończymy pracy nad jego doskonaleniem. Nasza konferencja wniesie zapewne kolejne uwagi, zrobiła to również delegaci na X Zjazd, których dziś wybieramy. Wciąż mamy do czynienia z projektem — a więc z dokumentem otwartym dla przemysłu każdego towarzysza. Jest czas na jego wzbogacenie lub skorygowanie.

Stanowisko wobec Projektu Programu PZPR

(Omówienie)

W oparciu o rozmowy indywidualne, szeroką dyskusję w organizacjach partyjnych poszczególnych środowisk, stanowiska konferencji instancji stopnia podstawowego i wreszcie ustalenia komisji problemowych, po wysłuchaniu dyskusji na konferencji wojewódzkiej generalnie poparto ideę opracowania i przyjęcia perspektywicznych i kompleksowych dokumentów programowych oraz zaakceptowano ich zasadnicze treści.

W oparciu o głosy opowiedziano się za skondensowaniem treści, a zarazem skróceniem dokumentu.

Pełne poparcie uzyskało twierdzenie, że racje socjalistycznej ojczyzny, wspólnota celów ludzi pracy są nadrzędne wobec podziałów światopoglądowych. W tym miejscu proponujemy poszerzyć zapis o stwierdzenie: „Warunkiem właściwego współistnienia jest uznanie przez Kościół rzymskokatolicki zasad i realiów ustrojowych socjalistycznego państwa”.

Opowiadamy się za bardziej klasową orientacją w polityce partii, w szczególności w zakresie kultury oraz rozwiązywania spraw socjalno-bytowych ludzi pracy.

Wątpliwości budzi nadmierne nagromadzenie słusznych celów przy ograniczonych możliwościach ich realizacji.

Opowiadamy się za zsynchronizowaniem wewnętrznym eksportu, potrzeb zaopatrzeniowych kraju i importu.

Warunkiem uzyskania wyższych efektów w rolnictwie jest zmodyfikowanie systemu powiązań producenta z państwem.

Cel państwa całego ludu widzieć należy w wymiarze perspektywicznym. Działania zmierzające do rozwoju demokracji i ludowładztwa zbliżyć nas będą do tego celu. W projekcie pominięto problemy rozwoju kultury fizycznej, sportu i turystyki. Ze względu na wysokie walory wychowawcze i zdrowotne proponujemy zagadnienia te ująć w ostatecznej redakcji programu.

Krytycznie odnosimy się do zbyt dużej ilości uchwał partyjnych, przekazywanych organizacjom partyjnym do realizacji oraz często nadmiernej biurokracji.

Partia pierwsza powinna być wzorem właściwej organizacji pracy, kształtowania stosunków międzyludzkich, postaw i praktycznego wykorzystania nauki i techniki.

